گزارش خبری

«ریو + ۲۰» چیست؟

مهدی سلیمانی*

■ همان‌طور که کشور برزیل برای علاقه‌مندان به فوتبال، کشوری ویژه در حوزه ورزش فوتبال محسوب می‌شود و زادگاه اکثر فوتبالیست‌های معروف دنیاست، شهر ریو در کشور برزیل نیز برای علاقه‌مندان و دغدغه‌مندان مباحث زیست‌محیطی و توسعه پایدار مکان مهمی به شمار می‌آید. مهم‌ترین سند و دستورالعمل تدوین شده برای رسیدن به توسعه پایدار، ۲۰سال پیش در کشور برزیل و شهر ریودوژانیرو تهیه شده و این شهر به نوعی مهد و زادگاه مهم‌ترین سند توافق شده بین کشورها در حوزه محیط‌زیست و توسعه پایدار به حساب می‌آید و پس از این اجلاس در تمامی کنفرانس‌های مرتبط با این گونه مباحث، نام ریو و سند تولید شده در آن مطرح و به آن استناد می‌شود. ۲۰سال پیش در سال ۱۹۹۲ (۱۳۷۱ شمسی) کنفرانس زمین در شهر ریودوژانیرو با حضور بیش از صد نفر از سران کشورهای مختلف دنیا و حضور ۱۷هزار شرکت‌کننده از سازمان‌های دولتی و غیردولتی و نهادهای مردمی برگزار شد تا معضلات مهم زیست‌محیطی از قبیل گرمایش جهانی، تخریب جنگل‌ها، تهدید تنوع زیستی، آلودگی خاک، هوا و اقیانوس‌ها را مورد بررسی قرار دهند و برای حل این بحران‌ها به توافق و دستورالعملی برسند تا جامعه‌جهانی، خود را برای انجام آنها مسوول بداند و آن را اجرایی کند.

مهم‌ترین دستاورد این اجلاس دستورالعملی به نام «دستور کار ۲۱» بود که کشورهای حاضر در اجلاس در تولید و تدوین آن مشارکت داشتند و خود را ملزم دانستند که به مفاد آن پایبند باشند و آنها را در دستور کار خود قرار دهند. به عبارتی آن اتفاق سرآغاز فصل جدیدی از مجموعه برنامه‌ها و کنفرانس‌های مرتبط بود که مهم‌ترین آنها هر ۱۰سال یکبار با حضور سران کشورها به منظور بررسی و ارزیابی تعهدات قبلی و دستیابی به راه‌حل‌های جدید صورت می‌گیرد. امسال ۲۰سال پس از آن اجلاس مهم و تاریخی، دوباره در شهر ریو، سران کشورهای مختلف دنیا از ۳۱ خرداد تا ۲ تیر ۱۳۹۱ دور هم جمع شدند. تا توافقات ۲۰ سال گذشته را مورد بررسی قرار دهند و تصمیمات تازه‌ای برای رسیدن به توسعه پایدار بگیرند.

از همین رو است که این اجلاس به نام ریو+۲۰ نامگذاری شده است. همچنین از ۲۴ خردادماه نیز بحث‌ها و گفت‌وگوهای مقدماتی قبل از کنفرانس اصلی شروع شده و بیش از ۴۰هزار نفر از علاقه‌مندان مباحث توسعه پایدار در این شهر جمع‌شده‌اند تا نقشی در تصمیم‌سازی‌ها داشته باشند یا وقایع را از نزدیک دنبال کنند.

*** فعال محیط‌زیست مستقر در محل اجلاس ریو+۲۰**

نگاه

توسعه پایدار یک انتخاب نیست تنها راه موجود است

امید کرمی

■ با وجود آنکه بشر با شتابی روزافزون در مسیر توسعه گام برمی‌دارد، اما همچنان یک‌پنجم جمعیت جهان با روزانه ۱/۲۵ دلار یا کمتر زندگی می‌کنند و همچنان انتشار گازهای گلخانه‌ای ادامه دارد. این مساله مبین آن است که مسیر توسعه انسان نیاز به بازنگری مجدد دارد. اما این بازنگری مجدد قرار است در اجلاسی مانند ریو+۲۰ انجام شود. به این معنی که در این اجلاس سران کشورها مسیر توسعه جهان را به سمتی کج کنند که منجر به فقر کمتر در کشورهای توسعه نیافته شده و هزینه محیط‌زیستی کمتری نیز داشته باشد. از ویژگی‌های بارز رشد امروزی جهان این است که کشورهای پیشرو مدام در حال برخورداری از رفاه بیشتر شده و دیگر کشورها نه تنها سهمی از این رشد و رفاه نداشته، بلکه روز به روز با فقر و تورم بیشتری مواجه هستند و از طرف دیگر آلودگی‌های ناشی از توسعه صنایع نیز بیشتر متوجه این کشورها می‌شود. اما با راهکارهایی ساده که در اجلاس گذشته مورد تایید و تصویب قرار گرفته‌اند می‌توان توزیع درآمد ناشی از توسعه را به طور عادلانه‌تری بین تمامی مردم جهان تقسیم کرد. از جمله این راهکارها اعطای بخشی از درآمد صنایع کشورهای توسعه‌یافته به سازمان ملل و هزینه کردن آن برای رفع آلودگی‌ها و حمایت از کشورهای در حال توسعه است. در نتیجه مبرهن است که منفعت اصلی ناشی از برگزاری اجلاسی مانند ریو+۲۰ بیشتر متوجه کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته خواهد بود. البته این رویکرد نه به دلیل دلسوزی کشورهای صنعتی، بلکه به علت تفکر جهانی آن است زیرا سال‌هاست که برای آنها ثابت شده برای حفظ کره زمین باید رویکردهای جهانی را مد نظر بگیرند. اما نکته مهم و قابل توجه آن است که با توجه به تجربه دوره‌های قبل، کشورهای صنعتی و توسعه‌یافته برای شرکت فعال در این‌گونه اجلاس و جدی گرفتن و تلاش برای اجرایی کردن مصوبات و قطعنامه‌های آن، تلاش بیشتری از خود نشان می‌دهند. درخصوص ایران نیز اگر اعتماد به نفس کاذب این روزها را رها کرده و بپذیریم که دست‌کم ما نیز کشوری در حال توسعه و نیازمند حمایت‌های اینچنینی از سازمان ملل هستیم، باید تلاش ما برای شرکت هرچه فعال‌تر در این اجلاس و اجرایی کردن مصوبات آن بیش از دیگر کشورها باشد. به این امید که شاید پس از رفع تحریم‌ها بتوان از کمک‌های مالی سازمان ملل برای احیای محیط‌زیست رو به نابودی کشور، بهره‌مند شویم.

نگاهی به برگزاری اجلاس «ریو+۲۰»

توسعه پایدار راهی به سوی آینده‌ای که می‌خواهیم

فروغ پژمان

اجلاس جهانی ریو+۲۰ در برزیل / عکس: AFP

هر روز به طور میانگین پنج‌هزار کودک به دلیل عدم دسترسی به آب آشامیدنی سالم و بیماری‌های مرتبط با آن جان خود را از دست می‌دهند. براساس آمارهای سازمان ملل از سال ۱۹۹۰، فقط ۱/۷میلیارد نفر به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند و هنوز ۸۸۴میلیون نفر در دنیا از این امکان بی‌بهره‌اند و ۲/۶میلیارد نفر هم از داشتن توالت بهداشتی محروم هستند. در حال حاضر ۱۹۰میلیون نفر بیکار در سراسر دنیا وجود دارد و در ۱۰ سال آتی ۵۰۰میلیون نفر در بازار کار در پی شغل خواهند بود. از طرفی درآمد بخشی از مردم جهان یعنی ۱/۳میلیارد نفر کمتر از دو دلار در روز است. از هر پنج نفر، یک نفر امکان استفاده از برق را ندارد. در هر سال بیش از ۲۲۶میلیون نفر با بلایای طبیعی دست و پنجه نرم می‌کنند و تنها در بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰، بیش از ۶۸۰هزار نفر در اثر زلزله و به دلیل زندگی در خانه‌ها و ساختمان‌های سست به زیر آوار رفته‌اند. امروزه ۳/۵میلیارد نفر در دنیا در شهرها زندگی می‌کنند و تا سال ۲۰۳۰، ۶۰درصد جمعیت جهان در مناطق شهری سکونت خواهند داشت. از طرفی اکنون ۸۲۸میلیون نفر در مناطق حاشیه‌نشین زندگی می‌کنند که این تعداد روز به روز در حال افزایش است. جمعیت جهان هفت‌میلیارد نفر است و تا سال ۲۰۵۰ این رقم به ۹میلیارد نفر خواهد رسید. این اعداد و ارقام همچنان می‌تواند ادامه داشته باشد و بسیاری را از اوضاع کنونی جهان ناامید کند.

درحالی که در سال‌های اخیر به دلیل پیدایش وسایل ارتباطی جدید همچون اینترنت و تلفن‌های همراه، جهان آنچنان تغییر کرده که آن را دهکده جهانی می‌نامند، اما در مناطقی از همین دهکده آدم‌ها و کشورهایی وجود دارند که از ابتدایی‌ترین امکانات یک زندگی ساده محروم هستند. تنها سیاره جهان که حیات در آن وجود دارد در حالی روز به روز پرجمعیت‌تر می‌شود که در طرف مقابل محیط‌زیست آن هم به طور محسوسی تغییر می‌کند و استفاده بی‌رویه از منابع آن همچون آب، غذا، انرژی، معادن و زمین‌ها رهبران جهان را به تکاپو انداخته است. از سویی دیگر سازمان ملل بیش از دو دهه است که ترکیب «توسعه پایدار» را وارد گفت‌وگوهای بین‌المللی کرده است که توجه به آن را راه‌حلی برای مشکلات پیش روی دنیای امروز می‌داند. در واقع «توسعه پایدار» توسعه‌ای است که نیازهای حال حاضر را فراهم کند، بدون آنکه امکان دسترسی نسل‌های آینده به نیازهایشان را به خطر بیندازد.

بر این اساس سازمان ملل هفت چالش اساسی را که گریبانگیر ملت‌های جهان است، شناسایی کرده و تاکید می‌کند که این معضلات نیاز به توجه و رسیدگی بیشتری دارند: ایجاد شغل، دسترسی به انرژی، ساخت شهرهای پایدار، امنیت غذایی و کشاورزی پایدار، استفاده از آب آشامیدنی سالم، اقیانوس‌ها و بلایای طبیعی. به این ترتیب آنچه مدنظر سازمان ملل و حامیان توسعه پایدار است توجه ویژه به محیط‌زیست و مشکلات آن است.

در واقع آنها اعتقاد دارند که محیط‌زیست، فقر و اقتصاد همچون زنجیره‌ای به یکدیگر متصل‌اند و توجه و حل نابسامانی‌های یکی از آنها منجر به گشودن گره‌های همه آنها می‌شود. این خواست زمانی محقق خواهد شد که نه تنها دولتمردان یک کشور بلکه تمامی اعضای یک جامعه برای عملی کردن آن تلاش و آن را در سه سطح بومی، ملی و بین‌المللی دنبال کنند.

اجلاس جهانی ریو+۲۰

«ریو+ ۲۰ یکی از مهم‌ترین نشست‌های جهانی در زمینه توسعه پایدار در عصر ما خواهد بود. دیدگاه ما در ریو باید روشن باشد؛ تحقق اقتصاد سبز قابل دوامی که ضمن حمایت از دستیابی به آرمان‌های توسعه هزاره از طریق رشد درآمد، کار شرافتمندانه و حذف فقر از سلامت محیط‌زیست محافظت کند.» بان‌کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل با بیان این جملات اهمیت ریو+۲۰ و اهداف آن را بیش از پیش به رهبران جهان یادآوری و تاکید می‌کند که دستور کار توسعه پایدار، دستور رشد برای قرن بیست و یکم است. در سال ۱۹۹۲، اجلاس زمین درباره محیط‌زیست و توسعه در شهر ریودوژانیروی برزیل برگزار شد که در آن دستور کار ۲۱ در راستای دستیابی به توسعه پایدار در قرن بیست و یکم به تصویب رسید. با تشکیل کمیسیون توسعه پایدار در سازمان ملل، پنج سال بعد یعنی در سال ۱۹۹۷، اجلاس ویژه مجمع عمومی با عنوان اجلاس زمین+۵ به مرور و ارزیابی نحوه اجرای دستور کار ۲۱ پرداخت و بالاخره در سال ۲۰۰۲ اجلاس جهانی توسعه پایدار در ژوهانسبورگ برگزار شد.

«ریو+۲۰ یکی از مهم‌ترین نشست‌های جهانی در زمینه توسعه پایدار در عصر ما خواهد بود. دیدگاه ما در ریو باید روشن باشد؛ تحقق اقتصاد سبز قابل دوامی که ضمن حمایت از دستیابی به آرمان‌های توسعه هزاره از طریق رشد درآمد، کار شرافتمندانه و حذف فقر از سلامت محیط‌زیست محافظت کند»

اکنون و پس از ۲۰ سال، بیش از ۱۳۰ نفر از سران کشورها و هزاران شرکت‌کننده از طرف سازمان‌های دولتی و غیردولتی، از تاریخ ۲۰ ژوئن ۲۰۱۲ برابر با ۳۱ خرداد به منظور انجام اقداماتی در جهت نیل به توسعه پایدار در ریودوژانیروی برزیل گرد هم آمدند. گفت‌وگوهای رسمی بر محور دو موضوع اصلی متمرکز بود: چگونه اقتصادی سبز برای دستیابی به توسعه پایدار و نجات مردم از فقر، از جمله حمایت کشورهای در حال توسعه که به آنها امکان دهد مسیری سبز برای توسعه بیابند، به وجود آوریم و چگونه همکاری بین‌المللی را برای توسعه پایدار بهتر کنیم.

به بیانی دیگر آنها علاوه بر ارزیابی اقدامات دولت‌ها در ۲۰سال گذشته در زمینه توسعه پایدار، باید به سوالات بسیاری جواب بدهند: چگونه می‌توان آدم‌ها را از فقر نجات داد، به آنها کمک کرد تا شغل مناسبی پیدا کنند و در عین حال حفاظت از محیط‌زیست را هم از یاد نبرد؟ چگونه می‌توان دسترسی همه افراد به انرژی را فراهم کرد و از طرفی مطمئن بود که انرژی تولیدی تاثیری در تغییرات آب و هوایی نخواهد داشت؟ چگونه می‌توان دسترسی همه افراد به آب و غذا را فراهم کرد؟ چگونه می‌توان شهرهایی ساخت که هر فردی در آن از یک زندگی باکیفیت و استاندارد لذت ببرد؟ چگونه می‌توان سیستم حمل‌ونقلی را طراحی کرد که بدون آنکه منجر به ترافیک و آلودگی شود، این اجازه را به ما بدهد که هر جا که می‌خواهیم برویم؟ چگونه می‌توانیم اطمینان یابیم که اقیانوس‌ها تمیز و سالم باقی خواهند ماند و زندگی دریایی تحت‌تاثیر آلودگی و تغییرات آب و هوایی قرار نخواهد گرفت؟ چگونه می‌توان از رویارویی و انعطاف و مقاومت جوامع در برابر حوادث طبیعی اطمینان یافت؟ پیدا کردن راه‌حلی برای هر یک از این چالش‌ها شروع برای ساخت آینده‌ای است که هر کدام از ما می‌خواهیم.

تدوین «اهداف توسعه پایدار»

سبز پرس: اگر قرار باشد مهم‌ترین اتفاقاتی که در این دوره از اجلاس در شرف وقوع است را فهرست کنیم حتما تدوین اهداف توسعه پایدار (SDGs) در بالاترین رده‌ها قرار خواهد گرفت.

کشور کلمبیا سال گذشته با پیشنهاد تدوین این اهداف به نوعی شگفتی‌ساز این دوره از اجلاس محسوب می‌شود. این کشور با پیشنهاد خود بخشی از جلسات مهم و تمرکزها را به سمت این بحث کشانده است. در طرح پیشنهادی که توسط کلمبیا و گواتمالا به صورت مشترک به اجلاس آورده شده پیش‌بینی شده است که این مباحث و موضوعات به صورت جداگانه مورد بحث و بررسی قرار گیرد و به عنوان سرفصل‌های «اهداف توسعه‌پایدار» در نظر گرفته شوند. این سرفصل‌ها عبارت‌اند از: مبارزه با فقر، تغییر الگوی مصرف، ترویج پایداری در توسعه سکونت‌گاه‌های انسانی، تنوع زیستی و جنگل‌ها، اقیانوس‌ها، منابع آب، پیشبرد امنیت غذایی، انرژی (شامل انرژی‌های تجدیدپذیر).

سال ۲۰۰۰ سازمان ملل برای اولین بار اهداف توسعه هزاره (MDGs) را به تصویب سایر کشورها رساند و سران کشورها متحد شدند تا سال ۲۰۱۵ به اهداف تعیین شده در این سند برسند ولی تا سه سال دیگر زمان سررسید آن فرا می‌رسد و کشورها نیازمند سند دیگری هستند تا با اهداف و رویکردهای مشترک برای حل مشکلات گام بردارند. یکی از اهداف اجلاس ریو «تامین تعهد سیاسی برای رسیدن به توسعه پایدار» است و تدوین «اهداف توسعه پایدار» گامی در راستای رسیدن به این هدف مهم اجلاس است. البته تدوین این اهداف موافقان و مخالفانی دارد که در جلساتی که پیرامون این بحث برگزار می‌شود می‌توان دلایل آنها را شنید. موافقان معتقدند که تدوین اهداف توسعه پایدار مهم‌ترین دستاورد این اجلاس به شمار می‌آید و به عبارتی «گوهر درخشان» آن به حساب خواهد آمد و با توجه به سررسید اهداف توسعه هزاره، تدوین اهداف جدید کمک خواهد کرد تا دولت‌ها سند واحد و چشم‌انداز مشترکی برای ادامه مسیر بعد از سال ۲۰۱۵ داشته باشند. آنها همچنین معتقدند تمرکز اهداف توسعه هزاره بیشتر روی مباحث مرتبط با فقر و توسعه بوده است اما اهداف توسعه پایدار تمرکزش بیشتر روی مباحث زیست‌محیطی همچون انرژی، تنوع زیستی و تغییر الگوی مصرف خواهد بود و این باعث خواهد شد این دو سند مکمل همدیگر باشند. اما مخالفان معتقدند که تدوین این سند در حال حاضر کاری عجولانه است و باعث موازی‌کاری با مباحث طرح شده در اهداف توسعه هزاره خواهد شد و افکار دولتمردان و کارشناسان را از اهداف توسعه هزاره منحرف خواهد کرد و نتایج حداقلی مورد نظر در سه سال باقی مانده را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد و از طرفی تدوین این سند نیازمند بحث‌ها و گفت‌وگوها و جلسات مقدماتی مفصل‌تری است تا بتوان روی بندهای آن موافقت همه کشورها را برای اجرایی شدن آن کسب کرد. گفت‌وگوهای حاشیه‌ای که در این خصوص در جریان است نشان می‌دهد که نمی‌توان به تولید سند نهایی شده‌ای در این خصوص امیدوار بود فقط تنها چیزی که احتمال وقوعش زیاد خواهد بود این است که در بیانیه پایانی اجلاس در حد یک یا دو پاراگراف به این موضوع اشاره شود تا در جلسات آینده به صورت جدی به آن پرداخته شود.

چه میزان آب برای تولید نیاز است؟

آب یکی از اجزای مهم هر فرآیند تولیدی است. ما برای تولید یک دانه سیب تا یک بسته سیب‌زمینی سرخ‌شده به آن نیاز داریم. میزان آب موردنیاز برای تولید به محل تولید بستگی دارد که در این میان، اقلیم و نوع عملیات کشاورزی از فاکتورهای کلیدی به شمار می‌روند. در جهان ۳۰درصد از فرآورده‌های غذایی، مصرف‌نشده و دور ریخته می‌شوند و آبی که برای تولید آنها مصرف شده کاملا از دست می‌رود. تنها دو و نیم درصد آب موجود روی کره زمین شیرین است که از این میزان ۷۰درصد به صورت یخ و برف دایمی در ارتفاعات کوهستانی و قطب‌ها، حدود ۳۰درصد در اعماق زمین و تنها سه‌دهم درصد از آن در رودخانه‌ها و تالاب‌هاست. مجموع منابع آب شیرین قابل دسترس برای انسان و اکوسیستم‌ها کمتر از یک‌درصد کل منابع آب شیرین جهان را شامل می‌شود. تولید غذا وابسته به آب است، ما می‌توانیم با مصرف صحیح و به اندازه آب و مواد غذایی در حفاظت از آب شیرین جهانی بکوشیم.

گذر

راه‌حل جوانان برای پایداری آینده

■ در حاشیه کنفرانس ریو+۲۰، کنگره جهانی جوانان ۱۰ روز قبل از شروع کنفرانس برگزارشد. در این کنگره ۱۰ روزه ۲۰ راه‌حل برای پایداری آینده تهیه و تدوین شد این ۲۰ راه‌حل به شرح زیر است:

۱. قرار دادن مباحث مربوط به توسعه پایدار در مرکز آموزش‌ها
۲. اجازه به جوانان برای رهبری و هدایت دولت‌ها، شرکت‌ها و جامعه به سمت پایداری
۳. آسان‌سازی کارآفرینی جوانان به وسیله تامین سرمایه، معافیت مالیاتی و کاهش بوروکراسی اداری
۴. طراحی مجدد اقتصاد به سمت توسعه پایدار و شاد کردن مردم به واسطه تجربه دوری از مصرف سیری‌ناپذیر
۵. حرکت به سمت استفاده از منابع تجدیدپذیر و کارآمد کردن استفاده از منابع تجدیدناپذیر تا زمان توقف استفاده از آنها
۶. مقدور کردن بهترین و کارآمدترین راه برای استفاده از انرژی
۷. کاهش ردپای خود (در محیط‌زیست) و دفع زباله‌ها به طور صحیح
۸. پذیرفتن اینکه پایداری زندگی بر پایه آب است.
۹. اجرایی کردن مقررات علیه آلودگی، سوءاستفاده و تخریب‌اقیانوس‌ها
۱۰. به رسمیت شناختن واقعیات و اثرات تغییرات اقلیمی، پذیرفتن مسوولیت و پاسخگویی به درخواست‌ها برای انجام اقدام درخصوص کاهش گازهای گلخانه‌ای
۱۱. به رسمیت شناختن ارتباط‌های بین توسعه و آسیب‌پذیری ناشی از بلایای طبیعی و کاهش اثرات آن به وسیله دستیابی به توسعه پایدار
۱۲. حفاظت از تنوع زیستی، پایان دادن به انقراض گونه‌های گوناگون و تخریب زیستگاه‌های آنان
۱۳. به رسمیت شناختن تخریب محیط‌زیست به عنوان جرمی علیه بشریت و طبیعت
۱۴. احترام به حق مراقبت‌های بهداشتی
۱۵. تهیه غذا برای مردم و کاشتن محصولات نه فقط برای اهداف اقتصادی
۱۶. محدود کردن قدرت شرکت‌های چندملیتی روی سیستم‌های غذایی
۱۷. به رسمیت شناختن توانمندسازی جنسیت‌های مختلف و مقابله با تبعیض‌های جنسیتی
۱۸. ترویج نمایندگی و حضور جوانان در فرآیندهای دموکراتیک و تصمیم‌سازی جوامع
۱۹. تبدیل دنیا به منطقه‌ای بدون تعارض و کشمکش با رهبری جوانان.
۲۰. پذیرفتن اینکه احترام به حقوق‌بشر بخش جدایی‌ناپذیر از توسعه پایدار است.

نگاه سبز

ببر می‌آورند و جاده می‌سازند

■ ناصر کرمی/ ابتدا: رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست پریروز اعلام کرد این سازمان نه تنها مخالف جاده ابر نیست بلکه خواستار تسریع در احداث آن است. ایشان مدعی شده است که سازمان متبوعش نقشه‌های این جاده را بررسی کرده و مجاب شده که احداث آن مشکلی برای طبیعت منطقه ایجاد نکرده و آثار زیست‌محیطی آن کاملا تحت کنترل خواهد بود.

قاعدتا این گفته به معنای صدور مجوز برای احداث جاده‌ای خواهد بود که بعد از آزادراه تهران- شمال بحث‌برانگیزترین پروژه راهسازی در کشور بوده و بیشترین مناقشات و مخالفت‌ها را برانگیخته است. با این وجود پرسش‌های کارشناسان محیط‌زیست همچنان باقی است: نقشه‌های موصوف چرا اسناد طبقه‌بندی تلقی شده و هرگز پیش از آغاز عملیات اجرایی در معرض تماشا و قضاوت نهادهای علمی و کارشناسان مستقل قرار نمی‌گیرند؟ این نقشه‌ها را چه کسی تهیه کرده است؟ چگونه ممکن است جاده‌ای که زیستگاه را به دو نیم تقسیم می‌کند مشکل زیست‌محیطی نداشته باشد؟ زیستگاه‌های دو نیم شده براساس شاخص‌های زیست‌محیطی بین ۵۰ تا حتی ۹۰درصد ارزش خود را از دست می‌دهند. این میزان در پروژه جنگل ابر آیا مورد محاسبه قرار گرفته است؟ به خاطر فقط چند کیلومتر کوتاه‌تر شدن مسیر، آیا واقعا ضرورت دارد به موازات جاده آسان‌گذر و ایمن آزادشهر- شاهرود جاده دیگری در قلب یکی از کم‌نظیرترین چشم‌اندازهای طبیعت ایران احداث شود؟ شبهاتی که درباره تغییر کاربری و فروش هزاران هکتار اراضی کشاورزی و جنگلی مسیر جاده جدید وجود دارد چقدر جدی است؟

بعد: پس‌زمینه اقتصادی و اجرایی مدیریت کنونی سازمان حفاظت محیط‌زیست از بدو انتصاب ایشان در سال ۱۳۸۸ این گمان را گسترانده بود که قرار است در دوره جدید، سازمان مذکور نقش تسهیل‌کننده در مسیر اجرای پروژه‌های عمرانی را داشته باشد و به این شکل روند پرداخت هزینه توسعه از محل محیط‌زیست و میراث طبیعی ایران تشدید شود. تبلیغ گسترده برای طرح‌هایی مثل طرح احیای ببر مازندران (با واردات دو ببر سیبریایی ناخوش که یکی هم تاکنون جان به جان آفرین تسلیم کرده و دیگری هم به‌زودی تلف خواهد شد!) و برعکس چشم بستن مدام بر اجرای انواع پروژه‌های مخرب و زیانبار تاکنون موید انگاره مذکور بوده است. موافقت با احداث جاده ابر متاسفانه فرض مذکور را از یک انگاره به انگاشتی مسلم تغییر می‌دهد.

جاده ابر می‌تواند در ایامی نه‌چندان دور ملاک قضاوت قطعی درباره نه فقط مدیریت سازمان محیط‌زیست، بلکه حتی کل مدیریت اجرایی کشور باشد. هنوز دیر نیست. همچنان می‌توان با لغو پروژه مذکور داغ مسئله‌ای چنان عظیم را یک عمر به جان نخرید.